

krajina v visoki ločljivosti. Dogodek je namenjen srečanju raziskovalcev, podjetnikov, profesorjev, študentov in drugih strokovnjakov, ki pri svojem delu uporabljajo geografske informacijske sisteme, ter predstavitvi novih metod, podatkovnih zbirk in rezultatov raziskav.

Zbrane udeležence so pred začetkom prve izmed dveh sekcij nagovorili pomočnica direktorja ZRC SAZU Jerneja Fridl, prodekanja Filozofske fakultete Univerze v Ljubljani Katja Vintar Mally, predsednik Zveze geografov Slovenije Igor Lipovšek ter glavna in odgovorna urednica Geodetskega vestnika ter članica Zveze geodetov Slovenije Anka Lisec.

Na dogodku sta bili dve sekciji s po štirimi predavanji. Prvo sekcijo, ki je združevala raziskave bolj naravoslovnih vsebin je vodil Žiga Kokalj z Inštituta za antropološke in prostorske študije ZRC SAZU. Gregor Rajh (slika 1) in Andrej Gosar sta predstavila prispevek z naslovom Uporaba orodij GIS v analizi magnitude in globine potresov v Sloveniji za potrebe ocenjevanja potresne nevarnosti, Mauro Hrvat in Drago Perko sta predstavila Vpliv kamninske podlage na izoblikovanost površja v porečju Lahomnice, Dimitrij Mlekuž je predstavil Vzrejo modelov višin iz lidarskih podatkov, Nataša Đurić, Urša Kanjir in Tatjana Veljanovski pa so predstavile Analizo časovnih vrst SENTINEL-2 za zaznavanje neupravičene rabe na trajnih travnikih. Drugo sekcijo, v kateri so bile predstavljene bolj humanistične in družboslovne vsebine, je vodila Mihaela Triglav Čekada z Geodetskega inštituta Slovenije. Mateja Breg Valjavec in Blaž Komac sta predstavila Historično-geografsko preučevanje novodobne poselitve vršajev z vidika naravne degradacije (primer Zgornjesavske doline), Samo Drobne, Lavra Borovnik in Mitja Lakner so predstavili Lokalna območja delovne mobilnosti v Sloveniji, Simon Koblar in Matej Žebovec sta predstavila Analizo potovalnih vzorcev uporabnikov mestnega potniškega prometa v Ljubljani, Danijel Ivanjšič in Igor Žiberna pa sta predstavila Prometne nesreče v občini Maribor ob različnih vremenskih situacijah. Predstavitve so bile izbrane izmed 16 prispevkov, ki so bili objavljeni v monografiji *Pokrajina v visoki ločljivosti* (glej rubriko Književnost v tej številki Geografskega vestnika), 14. knjigi v zbirki GIS v Sloveniji.

Na simpoziju se je zbralo prek 50 udeležencev, ki so po vsaki predstavitvi predavateljem postavili zanimiva vprašanja ter odprli živahne razprave. Naslednji simpozij bo organiziran v jeseni leta 2020. Informacije o simpozijih so na voljo na spletni strani: <http://giss.zrc-sazu.si>.

Rok Ciglič

39. zborovanje Zveze zgodovinskih društev Slovenije

Ljubljana, 27.–28. 9. 2018

Konec septembra je v Ljubljani potekalo 39. zborovanje Zveze zgodovinskih društev Slovenije (ZZDS; <http://http://zzds.si/>). Zborovanje je potekalo Cekinovem gradu v Ljubljani, kjer domuje Muzej novejšje zgodovine Slovenije (MNZS), ki letos praznuje 70 let delovanja.

ZZDS svoja zborovanja, ki so osrednji stanovski dogodek slovenskih zgodovinarjev, organizira vsake dve leti. Po obravnavi zgodovine otroštva (Rogla, 2012), zgodovine prehrane in prve svetovne vojne (Ljubljana, 2014) ter zgodovine izobraževanja (Ravne na Koroškem, 2016; glej poročilo v Geografskem vestniku 88-2), je tokratno zborovanje posebno pozornost namenilo posamezniku, ki ima v globalni zgodovini in v postmoderni družbi posebno mesto. Zborovanje je tako potekalo pod naslovom »Mejniki in zgodovina – velika zgodovina skozi oči majhnega človeka«. Ob tem so organizatorji zapisali: *»Slovenska znanstvena javnost je za razliko od evropskega prostora silno mačehovska pri zbiranju osebnih dokumentov, če je k temu ne zavezuje zakonodaja. Osebnih dokumenti pa so po drugi strani tudi velik biser, ki je pogosto dostopen zgolj privilegiranimu delu dedičev, ki pogosto skrbno varujejo intimo ustvarjalca. Skozi generacije pa se pogosto izgubijo, s tem pa se izgubi tudi dragocen in unikatni pogled posameznika, kjer seveda intima pogosto stopi v ozadje. Izjema so zgolj spomini in biografije, ki jih pisec pogosto že piše z namenom, da pridejo v javnost. Institucije pa zaradi pravnih ali čisto organizacijskih omejitev, v tovrstnem gradivu pogosto vidijo več težav kot koristi. Zato je poseben poudarek zborovanja ravno pri posamezniku, njegovih spominih in družbi, ki jih zna ali ne zna ohraniti za prihodnje rodove. Izjema so ravno v zadnjih*

letih številne objave dnevnikov, ki pa so bili pogosto pisani v ekstremnih okoliščinah. In ker skupaj s post-modernizmom tudi zgodovina kot stroka stopa v obdobje globalizacije, je en od namenov zborovanja postaviti spomine posameznika v globalni svet. ... Dokler so »očividci« in ustvarjalci spominov še živi, se marsikomu zdi, da je tovrstno ukvarjanje z zgodovino sila preprosto. A v sebi skriva številne metodološke pasti, spomin posameznika pa je obenem pozabljen. Spomin pa je tudi spremenljiv in prilagodljiv zunanjim dejavnikom kot so mediji, a tudi načrtno ustvarjanje kolektivnega spomina ...«.

Zborovanje je odprlo uvodno predavanje Marte Verginella (Filozofska fakulteta Univerze v Ljubljani) z naslovom »Zgodovina med individualizmom in kolektivnim; od množice do posameznika, od biografije do globalne zgodovine«. Predavanju je sledila okrogla miza na temo naslova zborovanja, kjer so sodelovali lastniki spominov svojih bližnjih ter novinarji, predstavljene so bile nekatere evropske prakse zbiranja spominov, odkrito pa se je spregovorilo tudi o vrednosti osebnih zapuščin.

Zborovanje je potekalo dva dni in je bilo organizirano v obliki dveh vzporednih zasedanj (panelov), skupaj osem: Soočanje raziskovalca z (ekstremnimi) izkušnjami posameznika, Posamezniki v izkušnjah kriz in neznanega, Ženski pogledi, Moški pogledi, Posamezniki v 2. svetovni vojni, Posamezniki v vrvežu 20. stoletja, Posamezniki pred izzivi časa ter Pomembni posamezniki in njihova integracija v šolski kurikulum. Skupaj se je zvrstilo 36 referatov.

Zborovanje so popestrili nekateri spremljevalni dogodki: podelitev nagrad ZZDS, občni zbor ZZDS, projekcija filma »Možki ne jočejo« ter ogled razstave »(R)evolucija muzeja 1948–2018« ob 70. obletnici delovanja MNZS.

Zborovanja sva se udeležila tudi dva geografa. Jurij Kunaver je prvi dan zborovanja predstavil osebni dnevnik svojega očeta Pavla Kunaverja. Dnevnik je izjemen zapis razmišljan in dogodkov, zapisanih v več desetletjih njegovega življenja in bo, ob morebitni objavi, neprecenljiv vir tako za zgodovino kot geografijo. Podpisani pa sem drugi dan posveta sodeloval v panelu z naslovom »Posamezniki v 2. svetovni vojni«, kjer so bili v petih prispevnih predstavljeni vmesni rezultati temeljnega raziskovalnega projekta »Napravite mi to deželo nemško ... italijansko ... madžarsko ... hrvaško! Vloga okupacijskih meja v raznarodovalni politiki in življenju slovenskega prebivalstva«, ki ga financira Javna agencija za raziskovalno dejavnost Republike Slovenije. Projekt poteka pod vodstvom Boža Repeta z Oddelka za

MARIJA ZORN

Slika 1: Zborovanje je potekalo v Muzeju novejšje zgodovine Slovenije.

zgodovino Filozofske fakultete Univerze v Ljubljani, z geografskimi temami pa sodelujemo tudi sodelavci Geografskega inštituta Antona Melika ZRC SAZU. Podpisani sem skupaj s Petrom Mikšo (Oddelek za zgodovino Filozofske fakultete Univerze v Ljubljani) pripravil dva prispevek »Meja med nemškim rajhom in NDH v Obsotelju 1941–1945: med spominom in materialnimi ostanki« ter »Rapska meja in njena dediščina«.

Zbornik povzetkov predavanj je dostopen na spletnem naslovu: http://zzds.si/wp-content/uploads/2018/09/Mejniki-in-zgodovina_zbornik_povzetkov_39.zbor_finalna.pdf, izbrani prispevki pa bodo objavljeni v posebni publikaciji, ki bo izšla do naslednjega zborovanja. Vse predstavitve so bile tudi posnete in bodo na voljo na zgodovinskem spletnem portalu Sistory (<http://www.sistory.si>).

Matija Zorn

Znanstveni simpozij Fenomeni meje – Bela krajina in Žumberak

Metlika, 3.–5. 10. 2018

V okviru slovensko-hrvaškega projekta »Fenomeni meje – Bela krajina in Žumberak« je bil v začetku oktobra organiziran znanstveni simpozij z dvojezičnim naslovom *Fenomeni meje – Bela krajina in Žumberak/Fenomeni granice – Bela krajina i Žumberak*. Namen projekta je razumeti slovensko-hrvaško obmejno območje kot element povezovanja ljudi na obeh straneh meje in zmanjšati razloge za morebitno delitev.

Pri pripravi in izvedbi simpozija so sodelovali Arheološki muzej iz Zagreba, Belokranjski muzej Metlika, Geografski inštitut Antona Melika ZRC SAZU, Gradski muzej Jastrebarsko, Hrvatski restavratski zavod, Oddelek za zgodovino Filozofske fakultete Univerze v Ljubljani, Zagrebačko arhivistično društvo in Zgodovinski arhiv Ljubljana. Srečanje se je odvijalo v Metliškem gradu.

Simpozij se je s tiskovno konferenco in predstavitvijo simpozija pričel v sredo, 3. oktobra, nadaljeval pa v četrtek in petek, ko so se v prostorih gradu zvrstila številna predavanja na temo meja s področja zgodovine, geografije in arhivistike. Predavanja so bila razvrščena v štiri panele:

- Meja Žumberak-Bela krajina, zgodovinski prikaz,
- Druge meje, zgodovinske predstavitve,

PRIMOŽ GAŠPERIČ

Slika 1: Predstavitev razstave Mesta in trgi ob hrvaško-štajerski meji na Metliškem gradu.